

Arş ve kürsi mahlûk mu? Bütün mahlûkat kâinat şumulüne girer mi? "Kâinata müekkel melek" derken, kastedilen mâna nedir?

Mahlûkat bütün yaratılmışları içine alan geniş bir ifade olup, yaratılmış mânasına gelir. Yani mahlûkat denildiği zaman, Allah'ın Zât'ı ve isim ve sıfatları dışında istisnasız her şey anlaşılır. Bu noktadan bakıldığında kâinat da mahlûktur, arş ve kürsi de. Mahlûk olmayan sadece Allah'ın Zât'ı ve sıfatlarıdır.

Kâinat, Allah'ın kün emriyle varlık sahasına çıkan her şey demek olup, kâinatla farksız manaya gelir.

Kürsi, bütün madde âlemini kuşatır. Kürsi de arşı kuşatır. Arş madde âleminde olmayıp emir âleminin merkezidir. Dolayısıyla arşın kürsiyi içine alması atmosferin dünyayı kuşatması gibi değildir; belki ruhun bedeni kuşatması gibi düşünülebilir. Nitekim Üstad Hazretlerinin **"Kalb de bir arştır."** buyurması da bu manayı teyid etmektedir.

Kâinat, arşın yanında küçük bir çakıl taşı gibi kalır. Bütün mahlûkata vekâlet eden melek arşın melekleridir ki sayıları ayet ve hadiste sekiz olarak ifade edilmiştir.

Bu konudaki ayet ve hadislerden bazıları şu şekildedir:

"Gök yarılmış ve o gün bitkin bir hale gelmiştir. Melekler onun çevresindedir. Ve o gün Rabbinin Arş'ını, onların da üstünde sekiz tanesi yüklenir." (*Hâkka Suresi, 69/16-17*)

Meleklerin Arşı yüklenmeleri; onların vazifeli olduklarını mecazî olarak bildirmeden ibarettir. Bu melekler "Subhanallahi ve bihamdihi" diyerek Arş'ı tavaf ederler.

Resul-i Ekrem Efendimiz (asm) şöyle buyurmuştur:

"Size arşı taşıyan meleklerden bahsetmem konusunda bana izin verildi. Onlardan her birisinin kulak memesi ile boynunun arasındaki mesafe yedi yüz yıldır." (1)

"Abdullah b. Amr , 'Arş'ı taşıyan melekler sekiz tanedir.' der. Sa'id b. Cübeyrâyeteki 'sekiz melek' ifadesini 'sekiz saf melek' olarak tefsir etmiştir. Bu melekler Allah Teâlâ'ya yakın ve meleklerin efendileri olmalarından dolayı 'Kerûbiyyûn melekleri' denilir. İbn Abbâs'tan nakledilen bir rivâyete göre Kerûbiyyûn melekleri, sekiz bölümdür. Onlardan her bir cinsinin insan, cin, şeytan ve melek gücü kadar gücü vardır." (2)

Dipnotlar

- (1) EbûDâvûd Sünne,1.
- (2) İbnKesîr, Tefsiru'l-Kur'âni'l-Azîm, VIII, 239.